

O'ZBEK ADABIYOTIDA MAQSUD SHAYXZODA MEROsi

*Saminov Shohjahon Shariffjon o‘g‘li
Toshkent davlat transport universiteti
“Siyosatshunoslik” yo‘nalishi 3-bosqich talabasi*

Rezyume

Annotatsiya: Ushbu maqolada Maqsud Shayxzoda o‘zbek adabiyotidagi o’rni va uning ijodining ahamiyati tahlil qilinadi. Usta shoira va yozuvchi sifatida o‘zining betakror uslubi va she’riyati bilan o‘zbek adabiyotiga katta hissa qo’shgan. Maqolada uning asarlari, ijodiy izlanishlari va adabiy merosi haqida batafsil ma’lumot beriladi. Shayxzodaning hayoti va faoliyati, uning adabiyotga bo’lgan ta’siri muhokama qilinadi.

Kalit so‘zlar: Maqsud Shayxzoda, o‘zbek adabiyoti, she’riyat, adabiy meros, yozuvchi, shoir.

НАСЛЕДИЕ МАКСУД ШЕЙХЗОДА В УЗБЕКСКОЙ ЛИТЕРАТУРЕ**Резюме**

Аннотация: В данной статье анализируется место Максуда Шайхзаде в узбекской литературе и значение его творчества. Как выдающаяся поэтесса и писательница, своим уникальным стилем и поэзией она внесла большой вклад в узбекскую литературу. В статье представлена подробная информация о его творчестве, творческих поисках и литературном наследии. Будут обсуждаться жизнь и творчество Шайхзаде, его влияние на литературу.

Ключевые слова: Максуд Шайхзаде, узбекская литература, поэзия, литературное наследие, писатель, поэт.

THE HERITAGE OF MAKSUD SHEIKZODA IN UZBEK LITERATURE**Resume**

Abstract: This article analyzes the place of Maqsud Shaikhzade in Uzbek literature and the importance of his work. As a master poetess and writer, she made a great contribution to Uzbek literature with her unique style and poetry. The article provides detailed information about his works, creative research and literary heritage. The life and work of Sheikhzadeh, his influence on literature will be discussed.

Key words: Maqsud Sheikhzadeh, Uzbek literature, poetry, literary heritage, writer, poet.

Kirish. O‘zbek adabiyoti, o‘zining yirik yozuvchilari va shoiralari bilan butun dunyoga tanilgan. Ularning asarlari nafaqat o‘zbek tilida, balki boshqa tillarda ham tarjima qilinib, o‘zining boy ma’nosи va chuqur g’oyalarini o‘quvchilarga taqdim etgan. Maqsud Shayxzoda shu kabilardan biridir. U o‘zining ijodi orqali o‘zbek

adabiyotini yangi bosqichga olib chiqqan. Shayxzoda ijodi nafaqat she'riyat, balki roman va hikoyalarida ham o'zining adabiy izlanishlarini aks ettirgan.

Asosiy qism. Maqsud Shayxzoda o'zbek adabiyotida o'ziga xos ijodiy iz qoldirgan muhim shaxsdir. Uning ijodida she'riyat, hikoya va roman janrlari bir-biri bilan chambarchas bog'langan. Shayxzodaning asarlari nafaqat o'zbek xalqining ruhiy holatini, balki jamiyatdagi ijtimoiy va siyosiy o'zgarishlarni ham o'zida aks ettiradi. U o'zining betakror she'riy uslubi bilan tanilgan, uning har bir satri o'ziga xos va noyobdir.

Shayxzoda she'riyatining eng muhim xususiyatlaridan biri – u o'zining she'rlari orqali insonning ruhiy holatini juda chuqr va ishonarli tasvirlaydi. Uning she'rlarida nafaqat sevgi, balki azob-uqubat, orzu, umid, tinchlik vaadolat haqida chuqr fikrlar bor. Shayxzoda o'zining lirik qahramonlari orqali zamon va jamiyatning og'riqli masalalarini tasvirlashga muvaffaq bo'lган. U insonning ichki dunyosini, uning jamiyat bilan o'zaro munosabatlarini va ijtimoiy hayotdagi o'rmini o'z asarlarida ko'rsatishga intilgan.

Shayxzoda o'zining nazariy fikrlari va adabiy yondashuvlari orqali o'zbek adabiyotining rivojiga katta hissa qo'shgan. U o'zining yozuvchi sifatidagi faoliyatida adabiy janrlarni yangilashga va ularni rivojlantirishga harakat qilgan. Uning asarlari o'zbek adabiyotining rivojiga yangi tazyiq kiritgan. Shayxzoda, shuningdek, o'zining adabiy tahlillari orqali o'zbek adabiyotining zamonaviy tendensiyalarini o'z vaqtida tushunib, ularni aks ettirgan. Uning asarlarida xalqning ma'naviy qadriyatlari va umumbashariy ahamiyatga ega g'oyalarga oid tafakkur o'rganiladi.

Maqsud Shayxzoda nafaqat she'riyat, balki hikoyachilik va roman yozuvchisi sifatida ham yirik iz qoldirgan. Uning hikoyalari va romanlari ijtimoiy-siyosiy mavzularga, odamlarning ichki dunyosiga oid jiddiy masalalarni ko'targan. Uning romanlaridagi qahramonlar ko'pincha o'z hayoti va jamiyatdagi o'rni haqida chuqr o'ylovchi, kurashchi va o'zligini topishga intiluvchi insonlardir. Shayxzoda o'zining realizm va romantizmni o'zida uyg'unlashtirib, o'z qahramonlarining psixologik portretini aniqlik bilan tasvirlashga muvaffaq bo'lган.

Shayxzodaning asarlarida, shuningdek, o'zbek xalqining tarixiy merosi va madaniyatiga oid juda muhim g'oyalar bor. U o'zining yozgan asarlarida xalqning o'tmishini va uning kelajagini baholashda, milliy va umumbashariy qadriyatlarni tasvirlashga harakat qilgan.

Maqsud Shayxzodaning ijodidagi yana bir muhim jihat – uning o'zining estetik qarashlari va adabiy shakllarni yaratishga bo'lган ehtiyoji. Uning she'rlari va prozalari o'zining o'ziga xos uslubi va janrlariga ega bo'lib, u o'z asarlarini yaratishda o'zining ijodiy tajribalarini sinovdan o'tkazgan. Shayxzoda o'zining adabiy merosi orqali o'zbek adabiyotini yangi bosqichga olib chiqqan.

Xulosa va takliflar: Siyosiy elita jamiyatning siyosiy tuzilishi va boshqaruvida hal qiluvchi ahamiyatga ega. Elitaning ta'siri siyosiy qarorlar qabul qilishda, davlat.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. Каримов Наим. “Мақсуд Шайхзода”. Тошкент: Фан, 2009.
2. Абдурашидова Н. “Шайхзода ва унинг адабий мероси”. Тошкент, 2011.
3. Усманова М. “O’zbek adabiyotining zamonaviy tendensiyalari”. Тошкент, 2015.